

שְׁפִילָה לְהַמְרָה

טו מנחם אב התשפ"ב
מפטירין נחמו נחמו עמי
(ישעיהו מ, א)

פַּרְשַׁת וַאֲתוּחַן

סיפור לשבת

"בְּשָׂמִים מוֹפֵעַל וְעַל הָאָרֶץ מוֹתוֹזֹת" (ה, לט)

לביתו של עשיר מופלג שהשתרע על שטח גדול ממדים, היה גג גבוה, אליו נתן לעלות רק באמצעות סולם עץ בעל שליכות קבועות במסמרים. יום אחד החליט העשיר כי האפשרות לעלות אל הגג הגבוה מסוכנת, וציוה לעבדו לעקור את השליכות בהן עולים לגג, כדי שלא יוכלו עוד לעשות זאת. מיהר העבד לעשות את אשר נצטווה, והחל לעקור את השליכות מלמטה למעלה. עמד על המדרגה השניה ועקר למטה ממנו, עלה על השלישית ועקר את השניה שמתחתיה, עד שהגיע לגג ועקר את המדרגה האחרונה הסמוכה אליו. בסיימו, תר אחר דרך לרדת לחצר ולא מצא, בשל גובהו של הגג. גחכו העומדים בחצר ואמרו לו, "שוטה, היה עליך לעלות תחלה את כל מדרגות הסולם, ואז לעקור את השליכות מלמעלה למטה, עד שתגיע לקרקע החצר".

אחר רב זמן, עמל וטורת, עלה בידי המחלצים לטפס עד מרומי הגג, משם שלשוהו בחבלים עד לקרקעית החצר. כעבור זמן מה, צוה העשיר על העבד לעקור את השליכות מהסולם שדרכו יורדים לבור העמוק שבמרכז החצר, כך שלא יהיה נתן מעתה לרדת אל הבור. זכר העבד את אשר שמע בעקירת המדרגות לגג, כי עליו להתחיל לעקור מהשליכה העליונה עד שיסיים בתחתונה, וכך עשה, עקר את העליונה כשהוא עומד על השניה, עמד על השלישית ועקר את השניה, עד שהגיע לקרקעית הבור, ממנה בקש לעלות חזרה ולא יכל, אחרי שנעקרו כל השליכות. העבד הנבוך החל לבכות במעמקי הבור, כאשר הבחינו השומעים ממעל במצוקתו, לא הצליחו לכבוש את חיכוכם ואמרו לו, "שוטה, היה עליך לרדת תחילה לקרקעית הבור, ושם להתחיל לעקור את השליכה התחתונה הסמוכה לבור, עד שתעלה לקרקע החצר".

ענה העבד בטיפשותו, "הלא אמרתם לי בעבר כי עלי לעקור מלמעלה למטה וכך עשיתי, מדוע כעת שיניתם את דעתכם והנכם אומרים לי את ההפך". ענוהו, "שוטה שבעולם, וכי כל המקומות שוין? בראשונה היה הסולם עומד בחצר ועולים בו לגג, היה עליך לעקור השליכות מלמעלה, כדי שבאחרונה תהיה אתה עומד בחצר. עתה נצב הסולם בבור, היה עליך להתחיל מלמטה, כדי שתשאר לבסוף על קרקע החצר, ואילו אתה עשית להיפך, עמדת באחרונה בקרקע הבור, הכיצד תעלה ממעמקי אל החצר...?"

כך נראה אדם שמשווה הנהגתו בעניינים הנפשיים לענייני הגופניים, הרי הוא מקלקל עצמו. זה אשר אמרה התורה, 'בשמים ממעל ועל הארץ מתחת', בענייני 'שמים' שהם תורה ומצוות, עניינים שמתייחסים לשמים, תביט בבני אדם שהם 'ממעל' ממך, על ידי כך תמצא עצמך חסר, ותשתדל להשלים חסרוך אבל 'אשר בארץ', בקנייני עולם הזה המתייחסים ל'ארץ', כלל העניינים הארציים, הבט בבני אדם שהם 'מתחת' ממך על ידי כך תראה עצמך כשלם וכעשיר, ולא תחשב שחסר לך מאומה.

{משל ונמשל}

אשא עיני

**כוחה הגדול של הראיה והשמענה על חיי האדם
פרק א' והקשבון פשוט**

ראשית כל יש לזכר, כי שמירת עינים אינה מפרדת החסידות אלא מעקר הדין ממש, כמו שספר הגאון רבי שלום פהן שליט"א, שאביו הרה"ג המקבל רבי אפרים הפהן זצ"ל הנהיג רגיל תמיד לומר בדרשותיו שהקשבון פשוט, וכאשר האדם הולך ברחוקה של עיר אשר בה מצויים המכשולות - או שהוא חוזר לביתו עם מאות עברות של "ולא תתורו" אם הוא לא שמר על עיניו כראוי חס ושלום, או שהוא חוזר לביתו עם מאות מצוות של קיום מצוות לא תעשה "ולא תתורו" אם הוא זכה לשמר על עיניו בקדושה ובקטרה. (גליון קול סיני אלול תשנ"ג)

ספור נורא

ספר הגה"ח רבי ישראל גרוסמן זצ"ל, שנכתב פעם באשר נכנס אברהם תלמיד חכם לאדמו"ר הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זצ"ל, והרבי הפך את פניו ממנו ולא רצה להביט בפניו, והוא תמה בלבו על כך, משום שהיה אברהם זה תלמיד חכם. אז פנה אליו הרבי מלעלוב ואמר לו: הנה אם מודמן לאדם נסיון האם לאכל איזה מאכל שאינו פשוט חס ושלום או לאו, והוא לא עמד בנסיון זה ונקשל חס ושלום ואכל את המאכל שאינו פשוט, בודאי שהנו נחשב פרוש, כך זה גם באשר מודמן לאדם נסיון של שמירת העינים והוא לא עמד בזה, סיים הרבי את דבריו. כי הרבי הרגיש מיד כי אברהם זה נקשל בשמירת עיניו, ולכן הפנה את ראשו ממנו, כי הנקשל בחטא ועוון חס ושלום הרי הוא נחשב רשע, וכתבו חז"ל שאין להספיל בפני רשע. (ארחות אהרן - שמירת עינים)

וכן כתב רבנו יונה בספרו "שערי תשובה" (שער ראשון אות ו), שהרגיל בעוון זה הוא נחשב למוקר לעברה אחת והוא עם רשעים נמנה, והביאו זאת הרבה אחרונים להלכה. (החיד"א - מדבר קדמות מערכת מ' אות נב, ובעל השבט הלוי בצוואתו ועוד הרבה).

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
20:41	20:03	18:50	ירושלים
20:39	20:05	19:07	תל אביב
20:42	20:06	19:01	חיפה
20:40	20:04	19:07	באר שבע

הבן איש חי

על מינקש"י (עשב בר ריחני) שקורין בערבי בנפש"ה יברך "מיני" משום דיש בזה פלוגתא וכן אנחנו נוהגים פה עירנו לברך על בנפש"ה "מיני" בפני הספק, אבל על עשב שקורין בערבי ריחני"ן (עשב ריחני) יברך "עשבי" לכולי עלמא, ועל הרוד"א שקורין בערבי סדא"ב נמצא פה עירנו בגדא"ד אין בו ריח טוב כלל ואין מברכין עליו כלום, ואם היו מינים של עצי ועשבי מחוברים יחד באגודה אחת והריח שלהם יוצא מעורבב משהם יברך מיני, אבל אם מובדלים באגודה שיוכל לצמצם בחוטמו כל מין בפני עצמו יברך על כל מין ברכותו:

אם במקום עצי או עשבי או מיני בירך שהכל נהיה בדברו יצא, ואם בירך על עצי ברכת עשבי או במקום עשבי בירך עצי לא יצא, במה דברים אמורים במין שהוא עשבי לכולי עלמא ועצי לכולי עלמא וטעה בהם בעת ברכה, אבל אם היה זה במין שיש דסבירא להו באותו פרי דברכתו עצי מפני סימן אחד של עצי הנמצא, ואנחנו מברכים עליו מיני משום ספק ברכות להקל דאיכא דסבירא להו שצריך לברך עשבי הנה אם הטעות של הברכה היה בזה שבירך עליו עצי או בירך עליו עשבי לא יחזור ויברך מיני, משום דלמאן דאמר זה צריך לברך עצי והוא בירך עצי, או למאן דאמר זה צריך לברך עשבי והוא בירך עשבי יצא ידי חובה ואיך יחזור ויברך מיני הא הוא ברכה לבטלה, כיצד יעשה

יהרהר ברכה של מיני בלבד ויריח, או יברך מיני בלי שם ומלכות ויהרהר שם ומלכות בלבד ועיין חיי אדם: אם יש לפניו מין עץ בודאי ועוד יש מין שהוא ספק עצי ספק עשבי יברך על הספק תחלה ברכת מיני, ואח"כ יברך עצי על עץ ודאי, ואם יש לפניו מין עץ ודאי ומין עשבי ודאי ויש עוד גם כן מין אחר שהוא ספק עצי ספק עשבי אם הוא בחול יברך על הודאין ויכוין לפטור את מין שהוא ספק, ואם בשבת יברך על מין הספק ברכת מיני תחילת הכל ואח"כ יברך עצי על עץ דוודאי ויברך עשבי על עשב הוודאי וכאשר כתבתי לעיל בפרשת פנחס (הלכה טז) גבי ברכת האכילה יעוין שם:

אם שלק הבשמים והוציא השמן מהם כדרך שמוציאין שכן מן התמרים וכיוצא, מברך על היוצא ברכה כיוצא בהם שאם הבשמים הם מין עץ יברך עצי ואם עשב יברך עשבי, ושמן אפרסמון מפני שגדל בארץ ישראל קבעו לו ברכה בפני עצמו לברך בורא שמן ערב:

מברכים על המוגמר דהיינו בשמים שעושים על הגחלים להריח בהם משיעלה קיטור עשנו, אבל לא יברך קודם שיעלה קיטור עשנו וגם בזה הברכה כפי הבשמים אם מין עץ ואם מין עשב עשבי, במה דברים אמורים המוגמר שעושים להריח אבל מה שעושים לגמר בו הכלים אין מברכין עליו כיון דאין

עשוי להריח בעצמו אלא כדי ליתן ריח בכלים, וכן הוא הדין מה שעושים לרפואה דאין לברך, והוא הדין נמי דאין לברך על בשמים שנכנס בהם לבית הכסא או שהובאו להעביר הסרחון או להעביר זוהמת הידים:

כל פרי הראוי לאכילה ויש בו ריח טוב אם נוטלו להריח בו, או אפילו נוטלו להריח בו ולאכלו מברך הנותן ריח טוב בפירות, ויש אומרים אם הפרי עומד לאכילה והובא לפניו לאכלו שאם לא היה רוצה לאכלו לא היה מביאו כדי להריח אין לברך עליו כשהוא מריח ויש לחוש דבריהם משום ספק ברכות להקל ואין לברך אלא דוקא אם מביאו לפניו כדי להריח בו דוקא, וכן המנהג פשוט פה עירנו כאשר מביאים לפניו פירות שיש בהם ריח טוב לאכילה אין מריחים בהם כדי שלא יברכו על הריח, ולפי זה אדם חולה וכיוצא שמביאים לו פרי שיש בו ריח טוב להריח דוקא ולא לאכלו צריך לברך לכולי עלמא כי זה הוא דינא בגמרא בברכות דף מ"ג עמוד ב', וכאשר העליתי בספרי הק' רב פעלים מיהו כתבתי שם שאנשי מעשה נמנעים מלהריח בשום פעם בפרי אפילו אין רוצים לאכלו אלא רק להריח, מפני שיש פלוגתא בנוסח הברכה כי מר"ן ז"ל בשולחן ערוך ודעמיה סבירא להו לברך הנותן ריח טוב בפירות, אך אליה רבא סעיף קטן ה' הביא הנוסח מספרי הראשונים ז"ל לברך אשר נתן ריח טוב בפירות, ויש סוברים דאיכא קפידא בין תרי לישני הנזכרים - ואין משמעותם עולה בענין אחד, לפיכך מושכין עצמן מלהריח בשום פרי בשביל המבוכה שיש בנוסח הברכה.

ספר חסידים

סימן ט"ז

שורש ענוה במקום שיש גדולה וכבוד ירחיק עצמו ולא יכלול עצמו עם שאר בני אדם כיצד שהיה לפני רבו וזכר קושיא או תמיה אשר תמה או תירוצ אשר תירץ אל יאמר לרבו או לחבירו כך תרצתי או כך הקשיתי אלא כך הקשית כדי שלא יהנה לרבו ועוד יתן לרבו או לחברו הכבוד ולא לו וכן מציינו במשה שאמר ליהושע בחר לנו אנשים מכאן למד רבן גמליאל וכתב שפיר מילתא באנפאי ובאנפי חבראי. ועוד כתיב' שאמר הקב"ה לישעיהו 'את מי אשלח ומי ילך לני' מכאן למדה תורה דרך ענוה לרבנים. ואם יקשה בעניןך למה כתיב את מי אשלח ולא כתיב נשלח, שלא יאמר שתי רשויות הן וצריך שיקדים שם חבירו לשמו לכל דבר. בלשון לעז בו"ש אימ"ניי ולא יאמר מנ"יי איבו"ש כמו שהיו עושין בית שמאי ובית הלל שהיו כל אחד מזכיר טעמו של חבירו קודם טעמו כאשר הוא מספר שניהם ואף בדברי העולם. וכשיושב בשיבה ויודע קושיא ותירוצ טוב אל יקפוץ לאמרו עד שיראה שלא ישימו על לב אז יפתח פיו וכשהוא שומע על חבירו מדבר דבר אחד והוא יודע אותה כמו כן אל יקפוץ ואל יכנס בדברי חבירו לומר ידעתיה אלא ישתוק וישמענו כי פעמים רבות יהיה אשר ישמע בדבר טעם אשר לא שמע וגם מה הנאה יש לו להתפאר בדבר לאמר גם כמותי ידעתי. סוף דבר כל מה שאדם יכול למעט כבודו כדי להגדיל כבוד יראי ה' צריך לעשות שנא' נבזה בעיניו נמאס ואת יראי ה' יכבד ואם יראה שאחרים מתכבדים בענוה ולו הבושת ישמע להם כגון שהם גדולים ממנו והם אינם רוצים לילך לפניו כלומר אף ענוים אנחנו ובזה הוא מתבייש שיש לו לילך לפניו וקיבל הבושת שדוחקים אותו שילך והוא מצטער פן יאמרו עליו כמה הוא חצוף זה אשר הולך לפניו שאנו גדולים ממנו כמה הוא מתגאה ובזה מתכבדים הם אעפ"כ יש לו לקבל הבושת כדי לכבדם ולהם יחשב חטא ועון שמתכבדי' בקלונו.

ספר חרדים

פרק נח (מצוות תלויות בארץ ב)

מצות לא תעשה מן התורה התלויות בארץ ישראל ואפשר לקיימן בזמן הזה

(ב) [המשך] הוזרע ירעים פלאים, וכן המרקיב אילנות פלאים, אף על פי שהיא לוקה הרי אלו מתרין באכילה ואפילו לזה שעבר וירצן, שלא נאסר אלא ויריעתן בלבד. ומת' לטע' יחור מן האילן שהרפב פלאים, ולזרע מזורע הירק שנוזרע פלאים (שם ה"ז), פדכתיקנא לעיל במצות הנוהגות בכל מקום, אף פלאי הנקראים אין אסורין מן התורה אלא בארץ ישראל (שם פ"ה ה"ב). וזה לשון רמב"ם ריש פרק תמישי דקלאים: הוזרע שני מיני תבואה או שני מיני ירקות עם זרע הנקרא הרי זה לוקה, אחת משום שדרך לא תזרע פלאים ואחת משום לא תזרע פרמך פלאים. ואינו לוקה משום זרע פלאי הנקרא עד שירזע בארץ ישראל חטה וישעורה וחרצן במפלת ד', וכן אם חפה אותן בצפורה לוקה. וכן אם זרע שני מיני ירק וחרצן, או זרע אחד מין ירק וזרע אחד מין תבואה וחרצן במפלת ד' הרי זה לוקה, ואינו חייב מן התורה אלא על קנבוס ולוף וכיוצא בהן מורעים שנוקמים עם תבואת הנקרא, אכל שאר הירעים אסורים מדבריהם. אין אסור משום פלאי הנקרא אלא מיני תבואה ומיני ירקות בלבד, אכל שאר מיני ירעים מת' לזרע בנכרם ואין צריך לומר שאר אילנות.

(ג) מי שזרע חטה וישעורה וחרצן במפלת ד' ביחד, בין שזרען ישראל בין שזרען גוי, בין שעלו מאליהם, שניהן אסורין באכילה ובהנאה, שנאמר (דברים כב, ט) 'פן תקדש המלאה הנרע', כלומר פן תקדש ותאסר את שתייהם. וירשינן בפרק כל הבשר (חולין קטו, א) פן תקדש, וקדש אש. וגם תניא, נאמר כאן פן תקדש ונאמר להלן (ויקרא כב, י) וכל זר לא יאכל קדש, מה להלן אסור אכילה ובהנאה אף כאן אסור אכילה ובהנאה, לפיכך האוכל פזית מפלאי הנקרא בין מן התבואה בין מן הענבים לוקה מן התורה, ושניהם מצטרפין זה עם זה, במה דברים אמורים שנוזרעו בארץ ישראל שנאמר פרמך, אכל בחורין לארץ פלאי הנקרא מדברי סופרים (סמ"ג לאוין קמה). ספק פלאי הנקרא בארץ ישראל אסור, ובסו"קא מת' פיצד, הנה ירק זרע בנכרם וירק נמקח וזרע לו, שפא ממונו הוא זה שפא מאחר (שם לאוין קמו).

חידושים לפרשה

"ונשבו בגיא מול בית פעור" (דברים ג, כט)

(התשע"ד) נ"ל בס"ד דרך רמז (והוא מתאים לתקופה זו שאחר תשעה באב), שפסוק זה מדבר בעבור כלל ישראל. והכוונה לרמז, שכאשר יש בנו שנאת חנם, אזי אנו מאבדים את מעלתנו, עד שאנו גורמים לחורבן הבית ויציאה לגלות. והוא מה שאמר חז"ל (יומא ט, ב): מקדש ראשון מפני מה חרב? מפני ג' דברים שהיו בו: עבודה זרה וגלוי עריות ושיפוט דמים... אבל מקדש שני, שהיו עוסקים בתורה ובמצוות וגמילות חסדים, מפני מה חרב? מפני שהיתה בו שנאת חנם. ללמדך, ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות: עבודה זרה, גלוי עריות ושיפוט דמים. והנה "גיא" הוא מקום נמוך, בדרך כלל בין שני הרים, כידוע מפסוקים רבים. ובישעיה (כב, א) נתנבא ישעיה על ירושלים, וקרא לה "גיא חזיון", ופירש שם במצודות: "גיא" - עמק. "חזיון" - ענן נבואה. "גיא חזיון" - זה ירושלים, שהיתה מקום הנבואה. ועם פי עמדה פה, קראה "גיא", לכנותה לרעה, ולומר שהשילוח האזיבים בכתאתיה, ומה נעשה גיא. עד כאן לשונו. ולפי זה יתבאר הפסוק בדרך רמז: "ונשבו בגיא", במקום שפל ונמוך, דהיינו בגלות. והכוונה לגלות שבאה בחורבן בית שני, שאותו החריבו הרומאים, היא גלות אדום, שכן "גיא" נוטריקון: גלות ישראל אדום, והכוונה לגלות עם ישראל על ידי אדום. "מול בית פעור" כאשר למולנו ה"בית", בית המקדש, פעור ופרוץ וגלוי (ראה רש"י על שמות לב, כה, ד"ה פרוע). וזאת למה? "פעור" בגי' שנאה, דהיינו בעון שנאת חנם, וכנ"ל. (התשע"ז) וכבר כתבתי בספרי "אמרי מאיר" (מאמר ר"ל), שכיון שכח אומות העולם הוא מהסטרא אחרא, ששורשם בנחש הקדמון, לכן "נחש" בגי' בשנאה, כי בשנאה שמיטל בעם ישראל, מתחזק כוחו, וחוזר ומזיק לעם ישראל. ולכן "נחש" נוטריקון שנאת חנם נתגברה. לעומת זאת "משיח" בגי' נחש, שהוא ישפיל כוחו ויתקן מעוותו, ולכן "משיח" נוטריקון מתי יבטלו שנאת חנם. וזהו שנרמז גם כאן: "ונשבו" בגי' נחש, בגי' בשנאה, כי בכח השנאה שפשתה בישראל, נתגבר כח הנחש, וישבנו בגיא, בגלות. אבל לעתיד לבא יתקיים הפסוק (ישעיה מ, ד): "כל גיא יגיא יגשא" - ירושלים שנקראה "גיא" בגלות, עתה תיגשא. ומלכות בית דוד שהושפלה בגלות, תחזור ותעלה: "גיא" בגי' דוד, ומשיח בן דוד אז יגשא (ראה ישעיה נב, יג). וכל "הר" - בגי' הגלויות, כידוע, "בכל מדי יון אדום", ישפל.

וקיי הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך (ו, י)

ובשם גאון אחד, אמר, שאדם צריך לשער בנפשו שלשה דברים. שאין לו אלא יום אחד לחיות, גם שאין לו אלא פרק משניות אחד או דף גמרא אחד, מה שהוא עוסק בו עתה, ועוד שהוא ישראל אחד, שהקב"ה מצוהו על קיום התורה ובו תלוי קיום העולם. ועי"ז שיחשוב שיש לו רק יום אחד לחיות, יעשה כל מה שכחו בתשובה ומעשים טובים ולא יניח הדבר עד למחר. גם ממה שיחשוב שאין לו אלא מעט ללמוד, ממילא שוב לא יתעצל בזה. לאפוקי מהיצר שמרhib הדבר בלבו, ואומר לו, כמה תהיה מוכרח עוד לעמול משך זמן רב עד שתגמור הסדר או המסכת, ועי"ז הוא מרפה ידו, גם ממה שיחשוב שעליו תלוי קיום העולם, יזדרז ביותר, לאפוקי מהיצר שמטעהו ואומר לו, בודאי נמצאים אנשים אחרים מקיימי התורה כראוי ויתקיים העולם בשבילם. וכל זה רמזו בפרשה זו, ואהבת את ד' אלקיך בכל לבבך וגו', והאין תעשה עד שתגיע לזה, - והיו הדברים האלה, היינו אותו המעט שהוא לומד עתה. אשר אנכי מצוה, היינו שיחשוב בלבו שכעולם אין רק הקב"ה והוא. היום, היינו שאין רק יום זה לבדו. על לבבך, היינו ששלשת הדברים האלו יהיו על לבב האדם תמיד.

נצור לשונך מרע

הלכות רבילות | כלל א סעיף ד

כל זה שכתבנו וצטטנו, הוא אפלו אם הוא (ח) אמת וצדק, ואין צורך לומר, אם היו אזיבים זה לזה מתחלה, והולך ומרגל מזה לזה, וישע מקרי, והוא מתעב עבור זה מאד לפני ה' כמו שצאמר (משלי י' טז יט): שש הנה שנה ה' ושבוע תועבת נפשו וכו' ומשלח קדנים בין אחים. וצאמר חז"ל (ויקרא רבה מצרע פרשה טז סא), דזו היא השביעית הקשה שכללן. אלא אפלו אם בלא זה היו גם כן שונאים זה לזה מאד, ושומע שאחד מדבר רעה על חברו, והוא הולך ומרגל, רכיל מקרי.

(ח) אמת וכו'. ומפני שרגילין העולם בטעות בזה אאריך קצת מהגמרא והפוסקים. א. דגרסינן במוק (טז) ומגלן דאי מתפקד בשלוחא דבי דינא ואתי ואמר לא מתחזי כלישנא בישא וכו' ועי' בגירסת הראש ובפירוש הרן שם שהכונה שחורף את הבית דין לפני השליח, והביאה הגמרא ראייה על זה דרשי ממה שכתוב העיני האנשים ההם תנקר, שכונתם הרעה היתה על משה רבנו עה, ואפה הגיד השליח למשה רבנו עה, אלמא דאעפ שהשליח היה יודע שהוא אמת, אפה רכיל מקרי אי לאו שלוחא דבי דינא. ב. מסנהדרין (כט עא) מנין לדין וכו', ואף דהוא אמת, רכיל מקרי. ג. מבק (צט עב) כמעשה דההוא מגורמתא דטרפיה רב ופטרניה לטבח מלשלומי דמי. ופגעו ביה רב כהנא ורב אסי בכעל הבהמה ואמרו לו עביד בך רב תרתי, וקמקשי עליהם הגמרא והתניא מנין לדין כו', אלמא דאע' פ שהם יודעין שהאמת אתם שרב שלא כדון עבר, אפה לא היה להם לספר זה לבעל הבהמה מטעם רבילות.

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמוזות
 "בצדקה תפוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת פלכלית ע"י מתן סיוע פלפלי רחב היקף. העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

- חלוקת סלי מזון שבועיים
- מתן מוענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
- חלוקת סלי לידה לילודת ולתנוק
- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

לתרומות:
 בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
 קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965
 ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
 alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
 אתר הגמ"ה - WWW.GAMAH.ORG
 054-4785404 | 054-6091685

הפץ חיים נדחי ישראל פרק מג קדושת התורה ותרמית האנשים הפושעים

ואען ואומר, התבוננו אחי עד כמה גדלה טעותן של אלה האנשים הפוקרים, שנחשבים כמי שבא להכחיש את אור היום הנגלה לעין של כל מי שיש לו עיניים לראות לבד מן העיוורים שאין להם עיניים, הדנה תורתנו הקדושה לא ניתנה בסתר, כמו שכתוב בישעיה מ"ח, לא מראש בסתר דיברתי, והכוונה שהתורה לא נתנה הקב"ה בסתר שיוכל מי שהוא לטעון ולהסתפק באמינותה חס ושלום, אלא ניתנה התורה בגלוי ובפרסום גדול לעיני מיליונים, שישים ריבוא אנשים שהיו כולם במעמד הקדוש והנורא מגיל עשרים עד גיל שישים, וקיבלו אותה כולם עליהם בלב שלם וענו בקול אחד, "כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע", ומן הדור ההוא והלאה, נשמר ונעשה כל חוקותיה ומשפטיה אצל כל כלי ישראל, אף אחד מהן לא נעדרה, ואף בכל עת הגלות הארוך והמר לא נחסר ולא נשתנה שום מצוה ממצוות התורה בכל מקומות פזורה בקצות תבל, ולא בא שום התרשלות אצל כלל ישראל אפילו באחת מהן, ואף דברים שהצריכו להשיגם מאלף פרסאות, כמו אתרוג ולולב, לא נחסר בשום פעם ובשום מקום, וכל מצוה ומצוה ממצוות התורה נלמד ונשמנה בכל דור ודור נתינתה עד היום אצל אלפים ורבבות מישראל, בכל פרטיהן ודקדוקיהן בעיון גדול ונורא, ז"א דבר מן התורה לא נפל ארצה, וכל הגלויות שהתכנסו בארץ הגיעו עם אותן מצוות, אותם ספרי תורה, אותם תפילין, אותן ציציות, הכל בדיוק אותו דבר. אין תיבה ואות בתורתנו הקדושה אשר לא עמלו עליה כמה אלפים ורבבות מישראל מדורות הראשונים וגם האחרונים להבינם על בוריים, וכולם מצאו בה חכמה ודעת כל אחד לפי שכלו ותבונתו ואעפ"כ לא הגיעו להשיגם עד תכליתם, ושאר שם עוד צפונות נפלאות, כמו שהתפלל דוד ואמר, "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך", ולא לבד עיקרי התורה, אלא גם הסייגים והתקנות שתיקנו חכמים ונביאים בדורות הראשונים, כמו עירובין ונטילת ידיים ונר חנוכה ודיני המוקצה וכיוצא באלו, נתבאר ונתפרש בפרטיהן וחילוקיהן וחכמי הש"ס ורבתינו הבאים אחריהם ונשמרים ונעשים אצל כל גלות ישראל, ולא בא שום התרשלות בשום דבר קל אצל כלל ישראל בכל הגלות הארוך הזה, וזה לאות על אמתתה ונצחיותה שניתנה מאת הקב"ה שהוא חי וקיים לעד, ודבריו גם כן חיים וקיימים לנצח, ואפילו החילונים והכופרים מקיימים את המנהגים של ישראל, לא את הגדרים והסייגים והתקנות, אפילו את המנהגים הכופרים מקיימים, כמו סופגניות, כמו רעשן, כמו

נר חנוכה, ז"א אפילו מנהגים או אם מנהגים הם מקיימים ולא מוותרים על הסופגנייה ועל הרעשן וכו', אז איך הם מוותרים על הגדרים והסייגים והתקנות, ועל מצוות דרבנן, וכל שכן דאורייתא. אז יבואו נא הבנים המכחישים האלה ויבטלו מכלל ישראל מצוה אחת קלה, הישמעו להם? יבואו נא הבנים האלה וישאלו לאבותיהם, איך יתאכזרו לכרות ברית ערלתם בשר ערלתם לשפוך דמם, כשהיו בני שמונה ימים ועשו אותו יום משתה ושמחה ולא חמלו על בניהם יחידיהם עוללי טיפוחים שבשאר זמנים לא עשו אכזריות כזו חס ושלום, וכל כסף שבעולם לחתוך בעצמם בשר בניהם, הייתי שואל בהרצאות, תגיד לי, אתה לא דתי? לא דתי, אם היה בא דתי ואומר לך תשמע, קח את האצבע של הבן שלך תחתוך אותה, זה טוב בשביל הדת, תחתוך לו את האצבע, מה היית אומר, אומר מה זה קניבלים, מה אתה משוגע? אז איך עשית ברית לבן שלך בן שמונה ימים? מה זה ברית זה? מה ברית? אומר לו מה אתה השתגעת, ילד בן שמונה אתה עושה לו מום ככה אתה עושה לו, מה אתה עושה, פתאום בן אדם תופס את עצמו, מה, איך אתה עושה, אז אומר יבואו הבנים ויתחילו לשאול שאלות, כמו הקיבוצניקים, או ישאלו אותם על שאר מצוות התורה שהנהיגו אותם שנוגע להפסד ממון ועינוי הגוף, כמו מאכלות אסורות וכמו יום הכיפורים ושמירת שבת ומועדות ושבת חמץ וכיוצא באלה שיש בהם הפסד ממון או עינוי הגוף, ועוד יתבוננו על כמה אלפים ורבות מישראל שמסרו נפשם להריגה ולשריפה, בשביל קיום התורה, הן בזמן הבית והן בכל זמן הגלות, וסבלו יסורים קשים ומרים אשר תצלגה אזניים משמוע. ומי הביא אותם לכל זה, לא האמונה החזקה והברורה שהם קיבלו מאבותיהם ואבות אבותיהם עד דור הראשון שראו בעיניהם הניסים הגדולים אשר עשה להם הקב"ה בעת שהוציאם מצרים ובמדבר הגדול והנורא מקום נחש שרף ועקרב שהולכים שם ארבעים שנה בעמוד ענן וההולך לפניו יומם ובעמוד אש לילה להאיר להם והמטיר להם לחם מן השמים בכל יום כדי מידתו, וביום השישי כפליים, וביום השבת לא ירד המן כלל, ככה זה התנהג, לא שבוע אחד ולא שבועיים כי אם ארבעים שנה בהיותם במדבר. יש לך הוכחה יותר נצחת מזה? ומים מצור החלמיש, ולא נחסר מהם דבר, וכן מבליעת קרח ורתן ואבירם ושאר ניסים ונפלאות שנעשו להם אז, כמו שנאמר בפרשת ואתנתן ובפרשת עקב, וכן ענין המעמד הגדול והנורא בשעת קבלת התורה, שעמדו שם שישים ריבוא לבד מנשים ובנים פחות מעשרים וזקנים מבני שישים ומעלה, וראו כולם בעיניהם המראה הגדול והנורא, המעלות והלפידים וההר עשן וקול אלהים מדבר אליהם מלהבות אש עד שכמעט נפשמם יצאה בדברו, והחיה אותם בטל של תחיה כמובא במסכת שבת פרק

רבי עקיבא.

וכן שמעו את דבר ה' אל משה רבם, משה משה, לך אמור להם, ועל ידי זה באמת נקבע בליבם אמונתם בה' ובתורתו ובנבואת משה רבם, כמו שנאמר, הנה אנכי בא אליך בעב וענן בעבור ישמע העם בדברי עמך, וגם כך יאמינו לעולם. וכתב הרמב"ם באגרות, שהבטיח הקב"ה, ונכנס בערבות, שכל מי שהוא מזרע ישראל יאמינו במשה ובתורתו, הם ובניהם ובני בניהם עד עולם, ולכן הוא אומר הרמב"ם באגרות, שמי שלא מאמין הוא לא מזרע ישראל, ולא עמדו אבותיו בהר סיני, כי יש הבטחה, בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם כך יאמינו לעולם, ואם לא מכלל המאמינים בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני, זה ערב רב. וככה נתחזקה אמונתם, עד שקרבו אל משה לומר, קרב אתה ושמע את כל אשר יאמר ה' אלהינו ועד תדבר אלינו את כל אשר ידבר ה' אלהינו אליך ושמענו ועשינו, ולמען לא ישכח המעמד הנורא מדור אחרון, לא סמך הקב"ה על אהבת האבות לבנים שבודאי יספרו דור אחר דור עיוזו ה' ונפלאותיו למען לזכותם בשרשי האמונה שהיא עיקר הצלחתם בחיי הנצחיים.. אלא ציוה והזהיר מאד לזכור זאת בכל יום להודיע לבנינו ולבני בנינו ככתוב, "השמר לך ושומר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך והודעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב". וכן ציוה והזהיר והזהיר לזכור יציאת מצרים תמיד, וכל הניסים שעשה ה' לעינינו, ככתוב בפרשיות דברים ואתנתן, וכמה מקומות בתורה, ולתכלית זה ציוה לנו כמה מצוות מיוחדות שעיקרן היא זכירת יציאת מצרים, וכל הניסים שנעשו לנו אז, למען לא יסור הזכר ממנו - מאיתנו לעולם, כמו שביתת חמץ ואכילת מצה ושיבת סוכה ועשיית מועדות ותפילין על היד והזרוע וקדושת הבכור וגם שבת שהיא לאות על חידוש העולם, ויציאת מצרים, ומרוב תמידתן ופרסומן אי אפשר בשום אופן שישכח מישראל יציאת מצרים וכל יסודי תורתנו הקדושה. כל אלה לזכר ולמזכרת שלא ישכח מישראל כל הנפלאות האותות והניסים שנעשו לישראל. [המשך בשבוע הבא..]

מתוך שיעורו של כבוד הרב
אמנון יצחק שליט"א בבני ברק.
28.06.2012 למנינם

לשמיעת שיעורים והרצאות חייגו (גם מטלפון
כשר)
02-3724787

להצלחה בעסקים
בן ציון בן חנה
לעילוי נשמת
אליס בת פרלח

לזיווג הגון מהרה
אבנר מואיז בן משה
שלומי בן רינה

לעילוי נשמת
איבון ספינוי בת פרידה,
חיים בן ברכה
שולה בת חנה

לעילוי נשמת
שרה בת רבקה
דוד בן רבקה
חנה בת רומיה ע"ה

ניתן להשיג קובץ מלוקט בבעיות השעה בעניני כשרות בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה

להצלחה למוסדות
לדעת חכמה ומוסר

לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
יוחאי בן סילביה
שרון

לרפואה שלמה
מהרה
תמר בת שלמה